

PROJEKT ALBERT

INBJUDEN TÄVLING FÖR ETT NYTT
KONSTMUSEUM I RASEBORG

KUTSUKILPAILU UUDEN TAIDEMUSEON
RAKENTAMISEKSI RAASEPORIIN

BEDÖMNINGSPROTOKOLL

ARVIINTIPÖYTÄKIRJA

STIFTELSEN PRO ARTIBUS

BEDÖMNINGSPROTOKOLL

1. TÄVLINGSUPPDRAGET	3
2. TÄVLINGENS BAKGRUND OCH MÅL	5
3. ALLMÄN BEDÖMNING AV FÖRSLAGEN	7
3.1 Tävlingsens resultat	7
3.2 Allmänna kommentarer	7
3.3 Stadsbilden och arkitekturen	7
3.4 Funktionella egenskaper	8
3.5 Utställningsutrymmenas arkitektur och flexibilitet	8
3.6 Ekologiska egenskaper	8
3.7 Ekonomi	8
4. ENSKILD BEDÖMNING AV FÖRSLAGEN	11
Albertin kulma	12
Anda	15
Kudos	18
Albert	21
Kronan	24
Pablo	27
5. TÄVLINGENS RESULTAT SAMT JURYN REKOMMENDATION FÖR VIDARE ÅTGÄRDER	30
5.1 Juryns beslut	31
5.2 Rekommendation för vidare åtgärder	31

ARVIOINTIPÖYTÄKIRJA

1. KILPAILUTEHTÄVÄ	4
2. KILPAILUN TAUSTA JA TAVOITE	6
3. YLEINEN EHDOTUSTEN ARVIOINTI	9
3.1 Kilpailun tulos	9
3.2 Yleisiä huomioita	9
3.3 Kaupunkikuva ja arkkitehtuuri	9
3.4 Toiminnalliset piirteet	10
3.5 Näyttelytilojen arkkitehtuuri ja joustavuus	10
3.6 Ekologiset piirteet	10
3.7 Talous	10
4. EHDOTUSTEN YKSILÖLLINEN ARVIOINTI	11
Albertin kulma	12
Anda	15
Kudos	18
Albert	21
Kronan	24
Pablo	27
5. KILPAILUN TULOS SEKÄ TUOMARISTON TOIMENPIDESUOSITUKSET	30
5.1 Tuomariston päätös	31
5.2 Toimenpidesuosituksset	31

1. TÄVLINGSUPPDRAGET

Tävlingen gick under namnet Projekt Albert. Tävlingen har ordnats av Albert de la Chapelles konststiftelse med syftet att finna en planeringslösning som erbjuder utrymmen för stiftelsens konstsamling och samtidigt både funktionellt och arkitektoniskt kompletterar kvarteret som redan inhyser EKTA museum och Stiftelsen Pro Artibus konstcentrum "Elverket". Tanken är, att de i framtiden tillsammans bildar ett enhetligt kulturkvarter.

Tävlingen var en inbjuden tävling med sex deltagande arkitektkontor. Avsikten har varit att det arkitektkontor, som gjort det vinnande förslaget, skall få i uppdrag att planera museibygnaden. När byggnaden står färdig är avsikten att den överläts till Raseborgs stad att äga och förvalta.

Alla tävlingsbidrag lämnades in senast 20.12.2018 och de ställdes ut till allmänhetens påseende på EKTA museum under tiden 16.1-17.2.2019. Valet av det vinnande bidraget offentliggjordes den 21.3.2019.

De inbjudna arkitektkontoren var

- OOPEAA / Anssi Lassila
- AOR
- Avanto
- JKMM
- Esa Ruskeepää
- Collaboratorio

Tävlingsarrangören har utsett följande jury medlemmar:

- Henrik de la Chapelle, styrelseordförande för Serlachius konstmuseum, projektgruppens ordf.
 - Göran Wörlund, advokat, projektgruppens medlem, juryns sekreterare (inte röstberättigad)
 - Eric Adlercreutz, arkitekt SAFA
 - Kai Kartio, museichef Amos Rex
 - Dan Lindholm, museichef EKTA museum och Västra Nylands Landskapsmuseum
 - Sabina Westerholm/Nina Toppila, vd Stiftelsen Pro Artibus
 - Simon Store, stadsplanearkitekt, Raseborgs stad
- Av Finlands Arkitektförbund utsedd jury medlem:
- Jenni Reuter, professor, arkitekt SAFA

1. KILPAILUTEHTÄVÄ

Kilpailu on nimeltään Projekt Albert. Kilpailun on järjestänyt Albert de la Chapellen taidesäätiö tarkoituksenaan löytää suunnitteluratkaisu, joka tarjoaa tilan säätiön taidekokoelmalle ja on samanaikaisesti sekä käytännöllinen että täydentää arkkitehtonisesti lähiympäristöä, jossa jo ovat EKTA-museo ja Pro Artibus -säätiön taidekeskus ”Elverket”. Ajatuksena on, että tulevaisuudessa ne yhdessä muodostaisivat yhtenäisen kulttuurikorttelin.

Kilpailu oli kutsukilpailu, johon osallistui kuusi arkkitehtitoimistoa. Tarkoituksena on ollut, että voittajaehdotuksen tehnyt toimisto saa toimeksiannon suunnitella museorakennuksen. Valmis rakennus on tarkoitus luovuttaa Raaseporin kaupungin omistukseen ja hallintaan.

Kaikki kilpailuun osallistuvat ehdotukset tuli jättää viimeistään 20.12.2018 ja ne asetettiin esille yleisön nähtäville EKTA-museoon 16.1.-17.2.2019. Voittajan valinta julkistettiin 21.3.2019.

Kilpailuun kutsutut arkkitehtitoimistot ovat:

- OOPEAA / Anssi Lassila
- AOR
- Avanto
- JKMM
- Esa Ruskeepää
- Collaboratorio

Kilpailun järjestäjä on nimittänyt seuraavat tuomariston jäsenet:

- Henrik de la Chapelle, Serlachius taidemuseosäätiön hallituksen puheenjohtaja, projektiryhmän puheenjohtaja.
- Göran Wörlund, asianajaja, projektiryhmän jäsen, tuomariston sihteeri (ilman äänestysoikeutta)
- Eric Adlercreutz, arkkitehti SAFA
- Kai Kartio, Amos Rex museon johtaja
- Dan Lindholm, EKTA-museon ja Länsi-Uudenmaan Maakuntamuseon johtaja
- Sabina Westerholm/Nina Toppila, Pro Artibus toimitusjohtaja
- Simon Store, kaupunkisuunnitteluarkkitehti, Raaseporin kaupunki

Suomen Arkkitehtiliiton valitsema tuomariston jäsen:

- Jenni Reuter, professori, arkkitehti SAFA

2. TÄVLINGENS BAKGRUND OCH MÅL

Bild av Projekt Alberts område.
Kuva Projekt Albertin alueelta.

Albert de la Chapelle tog år 2005 initiativ till grundandet av en fond knuten till Svenska litteratursällskapet i Finland för att stöda och befordra kvalitetskonst, kultur och bildning i den svenskspråkiga miljön i västra Nyland. Fonden har under årens lopp inköpt konst som donerats till Västra Nylands landskapsmuseum och även på andra sätt stött museets verksamhet. Fondens konstsamling omfattar i dagens läge närmare 50 verk.

Professor Albert de la Chapelle härstammar från Lindö i Tenala. Han har utfört en lång och förtjänstfull gärning som forskare inom genetik och han innehade fram till sin pensionering 1997 professuren i medicinsk genetik vid Helsingfors Universitet och erhöll samma år som första medicinare akademikers titel. Efter sin pensionering i Finland mottog han en professur i cancer- och molekyärgenetik vid Ohio State University i Columbus, USA, där han fortfarande är verksam.

För att på ett ändamålsenligare sätt kunna verka konsten till fromma grundade Albert de la Chapelle en självständig stiftelse som har för avsikt att i samråd med Raseborgs stad uppföra en nybyggnad i anslutning till det nuvarande museicentret i Ekenäs. När byggnaden står färdig är det meningen att den skall överlåtas till Raseborgs stad att äga och förvalta. Donatorns förhoppning är att tävlingens resultat blir en spektakulär byggnad – ett konstverk i sig.

2. KILPAILUN TAUSTA JA TAVOITE

Albert de la Chapelle teki vuonna 2005 aloitteen säätiön perustamisesta Svenska litteratursällskapet i Finlandin yhteyteen tukemaan ja edistämään laadukasta taidetta, kulttuuria ja sivistystä Länsi-Uudenmaan ruotsinkielisessä ympäristössä. Säätiö on vuosien aikana ostanut taidetta, joka on lahjoitettu Länsi-Uudenmaan Maakuntamuseolle ja on myös muilla tavoin tukenut museon toimintaa. Säätiön taidekokoelma sisältää tällä hetkellä lähes 50 teosta.

Professori Albert de la Chapelle on kotoisin Tenholan Lindön kartanosta. Hänellä on takanaan ansiokas ura genetiikan tutkijana ja eläköitymiseensä v. 1997 asti hän toimi lääketieteellisen perinnöllisyyslääketieteen professorina Helsingin yliopistossa. Hän sai ensimmäisenä lääketieteen edustajana akateemikon arvonimen.

Jäätyään eläkkeelle Suomessa hän otti vastaan syöpä- ja molekyyli-genetiikan professuurin Ohion osavaltion yliopistossa Columbuksessa Yhdysvalloissa, jossa hän työskentelee edelleen.

Voidakseen tarkoituksenmukaisella tavalla toimia taiteen hyväksi, perusti Albert de la Chapelle riippumattoman säätiön, jonka tarkoitus on yhdessä Raaseporin kaupungin kanssa rakentaa Tammisaaren nykyisen museokeskuksen yhteyteen uusi rakennus. Valmis rakennus on tarkoitus luovuttaa Raaseporin kaupungin omistukseen ja hallintaan. Lahjoittajan toive on, että kilpailun tuloksena syntyy vaikuttava rakennus, joka on itsessään taideteos.

Bild av Projekt Alberts område.
Kuva Projekt Albertin alueelta.

3. ALLMÄN BEDÖMNING

3.1 Tävlingsresultat

Trots att området för den nya byggnadens placering var relativt begränsat uppvisar tävlingens resultat en stor variation i förslagets grundläggande grepp. Detta har på sätt och vis underlättat juryns arbete eftersom de olika infallsvinklarna på ett mångsidigt sätt har belyst möjligheterna och förutsättningarna för att på ett lyckat sätt komplettera kulturkvarteret med en betydande publik byggnad. Resultatet av tävlingen kan betecknas som lyckat och prisnämnden såg fördelar i all förslag, men var enhällig bakom valet av segrare. Som ett tillskott till det historiska kvarteret kommer den nya museibygnaden att utgöra en kraftig, vitaliserande injektion i Västra Nylands kulturliv och betydligt förstärka områdets nationella dragningskraft.

3.2 Allmänna kommentarer

De tävlande har alla på ett engagerat sätt fördjupat sig i uppgiften och presenterat sina förslag på ett högklassigt sätt. Förslagen ger en god beskrivning av förslagsställarnas prioriteringar. Som i alla tävlingar avspeglar också denna tävling olika trender i dagens

arkitektur, men starka formmässiga överdrifter lyser med sin frånvaro. Detta visar, att de tävlande trots ett flertal arkitektoniskt expressiva grepp, velat respektera museikvarterets särart. I programmet var en av bedömningsgrundernas formulering: "Ett arkitektoniskt och stadsbildsmässigt imponerande museum och museikvarter samt en okonstlad och samtidigt kreativ anpassning till det nuvarande museiområdet och gatubilden." Uppgiften för de tävlande har inneburit en balansgång mellan dessa två huvudkrav.

3.3 Stadsbilden och arkitekturen

Museikvarteret är ett konglomerat av byggnader med varierande storlek ålder, stil och funktion. Denna kulturhistoriskt synnerligen värdefulla miljö har som plats för ett nytt konstmuseum inneburit en svår men intressant uppgift. De tävlande har klokt nog avstått från stilmässiga kopplingar och i stället byggt anpassningsproblematiken på principiella grepp som material, skala, byggnadskick och kvartersstruktur. Byggnadsbeståndets brokighet gällande fasadmaterialet både innanför och utanför

kvarteret har resulterat i att hälften av de tävlande inte valt trä som huvudmaterial utan olika former av tegel eller annat keramiskt material. Prisnämnden har konstaterat att ett stenmaterial är helt möjligt, men att trä är ett säkrare val eftersom – i detta fall – en relativt stor volym i trä skulle kännas lättare.

En avgörande fråga i tävlingen har varit frågan om en eventuell koppling till de två existerande institutionerna EKTA och Galleri Elverket. Eftersom nybyggnaden skulle fungera som entré / portalbyggnad var en fast förbindelse åtminstone till EKTA en beaktansvärd option i programmet. Den angivna byggnadsrutan medgav en sådan förbindelse ovan eller under jord. Tävlingen visar tydligt att en förbindelse ovan jord splittrar kvartersrummet på ett sätt som försvagar rumskänslan av ett "museikvarter" i vilket de olika komponenterna är tydligt uppfattningsbara när man rör sig på området. Prisnämnden har konstaterat att en väst-östlig byggnadskropp inte på ett lyckligt sätt är förenlig med kvarterets byggnadsätt och struktur. Tävlingen visar också att en underjordisk förbindelse mellan nybyggnaden och EKTA är helt möjlig och förbinder de två byggnaderna på ett naturligt sätt med

varandra eftersom det nya konstmuseet (liksom EKTA i dag) kommer att ha publika utrymmen också i en källarvåning (*Albertin kulma, Kronan, Pablo*). I de flesta förslagen finns en fullt utbyggd källarvåning, vilket på ett positivt sätt förminskar volymen på byggnaden ovan jord. I några förslag ansluter sig en väst-östlig förbindelsebyggnad på ett problematiskt sätt till gårdens servicebyggnad med dess symmetriska fasad i kalksandtegel. I ett förslag har visats en fast förbindelse med Elverket. De redovisade konsekvenserna av en sådan lösning är inte övertygande. De förslag som presenterar en förbindelse under jord uppvisar antingen en tornartad, koncentrerad volym eller en enkel rektangulär kropp längs gatan.

Den nya "portalbyggnadens" relation till gaturummet har bedömts som viktig. Entréns lättillgänglighet och synlighet från Gustav Wasas gata har setts som en klar fördel (*Albertin kulma, Kronan, Pablo, Kudos*). En annan viktig synpunkt har varit vyn från Rådhusstorget och det sätt på vilket det nya konstmuseet "annonserar sig" i den riktningen. Ett pregnant arkitektoniskt uttryck, som tydligt betonar kvarterets hörn, har ansetts förtjänstfullt.

3.4 Funktionella egenskaper

Programmets innehåll och omfattning har inte inneburit stora funktionella problem. Alla förslag

innehåller trots det olösta frågor. Våningsantalet är nästan genomgående tre. Lösningar där det tänkta rörelsemönstret för publiken är lättfattligt, samlingsalen och kaffeservering är nära anslutna till entréhallen och servicefunktionerna inte upptar alltför stora ytor i markplanet, har setts som förtjänstfulla. Att placera ett café i den lilla tegelbyggnaden på gården är en trevlig tanke men innebär att dess nuvarande funktioner måste lösas på annat sätt. Flera andra liknande idéer är värdefulla resultat av tävlingen, men kan troligen realiseras först längre fram och inte som en del av Projekt Albert. Servicetrafiken har lösts på många sätt och bygger på en varuhiss som är tillgänglig antingen från gatan eller från gården.

3.5 Utställningsutrymmenas arkitektur och flexibilitet

Utställningsutrymmena är genomgående förlagda till tre våningsplan. Det har i några fall lett till att förslaget saknar ett större utrymme som skulle omfatta minst hälften av utställningsarealen. En splittring i ett flertal jämnstora utrymmen försämrar flexibiliteten.

De tävlande har i några fall på ett förtjänstfullt sätt presenterat olika alternativ för utställningsutrymmenas disponering. De har till övervägande del försetts med dagsljus ovanifrån med mindre öppningar som ger utblickar mot omgivningen

samt orienteringsmöjlighet. Prisenämnden har i bedömningen betonat vikten av stimulerande interiörer med arkitektoniska kvaliteter.

3.6 Ekologiska egenskaper

Förslagsställarna har som ekologiska principer framförallt betonat val av naturmaterial samt hållbarhet. Trä, också i massiv form, dominerar förslagen *Albertin kulma, Kudos* och *Kronan* medan *Albert* och *Pablo* är av tegel, också i massivt utförande. *Anda* har kombinationen trä-sten-lera. Förslaget *Pablo* innehåller tekniskt-ekologiska lösningar i form av solpaneler och möjlighet för naturlig ventilation. Inget av förslagen uppfyller som helhet kraven på hållbart byggande.

3.7 Ekonomi

Förslagen har icke kostnadsberäknats men en generell bedömning kan baseras på hur kompakt förslagets volym är. Förslag med omfattande bottenplan eller förslag med låg överensstämmelse mellan de olika våningsplanen pekar på relativt hög byggnadskostnad. Omfattande ingrepp i existerande byggnader har inte inbegripits i bedömningen eftersom de inte är en del av Projekt Albert och inte heller i sådana förslag varit något villkor för ett förverkligande av själva tävlingsprogrammet.

3. YLEINEN ARVIOINTI

3.1 Kilpailun tulos

Huolimatta siitä, että uudelle rakennukselle varattu alue oli suhteellisen rajattu, osoittaa kilpailun tulos suurta vaihtelua ehdotusten perusotteessa. Tämä onkin osaltaan helpottanut tuomariston työtä, sillä erilaiset näkemykset ovat monipuolisella tavalla valaisseet mahdollisuuksia ja edellytyksiä täydentää kulttuurikorttelia onnistuneesti merkittävällä julkisella rakennuksella. Kilpailun tulosta voidaan luonnehtia onnistuneeksi, sillä palkintolautakunta näki hyviä puolia kaikissa ehdotuksissa ja oli yksimielinen voittajan valinnasta. Historiallisen korttelin lisäksi uusi museorakennus tulee antamaan voimakkaan piristysruiskeen läntisen Uudenmaan kulttuurielämälle ja merkittävästi vahvistaa alueen kansallista vetovoimaa.

3.2 Yleisiä huomioita

Kilpailijat ovat kaikki kiinnostavalla tavalla syventyneet tehtävään ja esittäneet korkeatasoiset ehdotukset, jotka antavat hyvän kuvan ehdotuksen tekijöiden tavoitteista. Kuten kaikki kilpailut myös tämä kuvastaa erilaisia trendejä tämän päivän arkkitehtuurissa, mutta voimakas yliampuva muotokieli loistaa poissaolollaan.

Tämä osoittaa, että kilpailijat näkemyksellisestä arkkitehtonisesta otteesta huolimatta ovat halunneet kunnioittaa museokorttelin ainutlaatuisuutta.

Kilpailuohjelmassa todettiin, että tuomaristo arvostelussaan hakee arkkitehtonisesti ja kaupunkikuvallisesti vaikuttavaa museota ja museokortteli- aluetta ja uudisrakennuksen luontevaa ja samalla luovaa sovitusta nykyiseen museoalueeseen ja katukuvaan. Kilpailutehtävä on pitänyt sisällään näiden kahden päävaatimuksen välillä tasapainoilun.

3.3 Kaupunkikuva ja arkkitehtuuri

Museokorttelissa on erikokoisia, eri-ikäisiä, erityyppisiä ja eri tarkoitukseen tehtyjä rakennuksia. Tämä kulttuurihistoriallisesti tavattoman arvokas ympäristö uuden taidemuseon paikkana sisältää vaikean mutta mielenkiintoisen tehtävän. Kilpailijat ovat viisaasti pidättäytyneet tyylin yhtenäistämisestä ja sen sijaan ratkaisseet sovittamisongelman materiaalien, mittasuhteiden ja korttelirakenteen kautta. Rakennuskannan kirjavuus koskien sekä korttelin sisä- että ulkopuolta on johtanut siihen, että puolet kilpailijoista ei valinnut puuta pääasialliseksi rakennusmateriaaliksi, vaan erilaisia tiiliä tai muita

keraamisia materiaaleja. Palkintolautakunta on painottanut, että kivimateriaali on aivan mahdollinen, mutta puu on varmempi valinta tässä tapauksessa, sillä suhteellisen suuri rakennusmassa tuntuisi kevyemmältä.

Eräs ratkaiseva kysymys kilpailussa on ollut yhdistäminen kahteen olemassa olevaan instituutioon, EKTA-museoon ja Elverketin Galleriaan. Koska uuden rakennuksen tulisi toimia portaalirakennuksena, on suora yhteys ainakin EKTA-museoon varteenotettava vaihtoehto ohjelmassa. Esitetty rakennusreitti sallii sellaisen yhteyden joko maan päällä tai maan alla. Kilpailu osoittaa selkeästi, että maanpäällinen yhteys halkaisee korttelitilan tavalla, joka kuihduttaa "museokorttelin" tilantunnon, jossa eri osatekijät ovat selvästi havaittavissa alueella liikuttaessa. Palkintolautakunta on todennut, ettei itä-länsi-suuntaista rakennusrunkoa ole onnistuneesti saatu sopusointuisesti istumaan korttelin rakennustapaan ja rakenteeseen. Kilpailu osoittaa myös, että maan alla kulkeva yhteys uuden rakennuksen ja EKTA-museon välillä on aivan mahdollinen ja yhdistää luonnollisella tavalla nämä kaksi rakennusta toisiinsa, sillä uudessa taidemuseossa (kuten EKTA-museossa nykyisin) tulee olemaan julkista tilaa myös kellarikerroksessa (*Albertin kulma, Kronan, Pablo*). Useimmissa ehdotuksissa

oli kokonainen kellarikerros, mikä myönteisellä tavalla pienentää rakennuksen maan päällä olevaa volyyymiä. Joissakin ehdotuksissa liitetään itä-länsi-suuntainen yhteysrakennus ongelmallisella tavalla pihan huoltorakennukseen, jossa on symmetrinen kalkkikivitiilistä tehty julkisivu. Eräässä ehdotuksessa on suora yhteys Elverket Galleriaan. Sellaisen ratkaisun esitetyt seuraukset eivät kuitenkaan vakuuta. Niissä ehdotuksissa, joissa on maanalainen yhteys, esitetään joko tornimaista kompaktia osaa tai yksinkertaista kadun myötäistä suorakulmaista runkoa.

Uuden "portaalirakennuksen" suhde katutilaan on arvioitu tärkeäksi. Sisäänkäynnin helppotajuisuus ja näkyvyys Kustaa Vaasan kadulta on nähty selkeänä etuna (*Albertin kulma, Kronan, Pablo, Kudos*). Toinen tärkeä näkökulma on ollut näkymä Raatihuoneentorilta ja se millä tavalla uusi taidemuseo "ilmoittaa itsestään" siihen suuntaan. Ilmeikäs arkkitehtuuri, joka näkyvästi painottaa korttelin kulmaa, on koettu arvokkaaksi.

3.4 Toiminnalliset piirteet

Ohjelman sisältö ja laajuus eivät sisällä suuria funktionaalisia ongelmia. Silti kaikissa ehdotuksissa on ratkaisse mattomia kysymyksiä. Kerrosten määrä on lähes kaikissa ehdotuksissa kolme. Ratkaisut, joissa ajateltu liikkumismalli on yleisölle selkeä ja helppotajuinen on

nähty arvokkaina, sillä niissä kokoontumissali ja kahvila ovat helposti kävijöiden ulottuvilla sisääntulohallin yhteydessä, eivätkä huoltopalvelut vie liian suurta pintaa pohjapiirrokselta. Kahvilan sijoittaminen pieneen pihalla olevaan tiilirakennukseen on hauska idea, mutta edellyttää, että sen nykyinen käyttö ratkaistaan toisella tavalla. Useat toisiaan muistuttavat ideat ovat kilpailun arvokasta tulosta, mutta ovat luultavasti toteutettavissa myöhemmin, vaikka eivät tule olemaan osa Projekt Albertia. Huoltoliikenne on ratkaistu usealla tavalla rakentamalla tavarahissi, johon pääsee joko kadulta tai pihalta.

3.5 Näyttelytilojen arkkitehtuuri ja joustavuus

Näyttelytilat on useimmissa ehdotuksissa tehty kolmeen kerrokseen. Se on joissakin tapauksissa johtanut siihen, että ehdotuksesta puuttuu suurempi tila, jonka tulisi sisältää vähintään puolet näyttelypinta-alasta. Useisiin samakokoisiin osiin jaettu tila ei ole kovin joustava. Kilpailijat ovat joissakin tapauksissa arvokkaalla tavalla esittäneet erilaisia vaihtoehtoja näyttelytilojen käyttöön. Useimmissa ehdotuksissa ne on varustettu päivänvalo ylhäältä tuovilla pienillä ikkunoilla, joista on näkymä ulos. Palkintolautakunta on arvioissaan antanut painoarvoa innostaville sisätiloille ja arkkitehtoniselle laadulle.

3.6 Ekologiset piirteet

Ehdotusten tekijät ovat ekologisina periaatteina ennen kaikkea painottaneet luonnonmateriaalien valintaa ja kestävyyttä. Puu, myös raskaissa muodoissa, hallitsee ehdotuksia kohteissa Albertin kulma, Kudos ja Kronan kun taas Albert ja Pablo ovat tiilestä, myös raskaissa tekotavoissa. Andassa on yhdistetty puuta, kiveä ja savea. Ehdotus Pablo sisältää teknis-ekologisia ratkaisuja kuten aurinkopaneelit ja mahdollisuuden luonnolliseen ilmanvaihtoon. Mikään ehdotuksista ei täysin täytä kestävän rakentamisen vaatimusta.

3.7 Talous

Kilpailuehdotuksista ei ole tehty kustannusarvioita, mutta yleisarvion voi tehdä sen perusteella, miten kompakti ehdotuksen volyyymi on. Jos ehdotusten pohjapiirros on laaja tai eri kerrosten pohjapiirroksat riitelevät keskenään, viittaa se suhteellisen korkeisiin kustannuksiin. Muutosehdotuksia olemassa oleviin rakennuksiin ei ole huomioitu arvioinnissa, sillä ne eivät ole osa Projekt Albertia, eivätkä nämä ehdotetut muutokset ole niin olennaisia etteivätkö ehdotukset olisi toteutettavissa ilman niitäkin.

4. ENSKILD BEDÖMNING

4. YKSITTÄINEN ARVIOINTI

Bild av Projekt Alberts område.
Kuva Projekt Albertin alueelta.

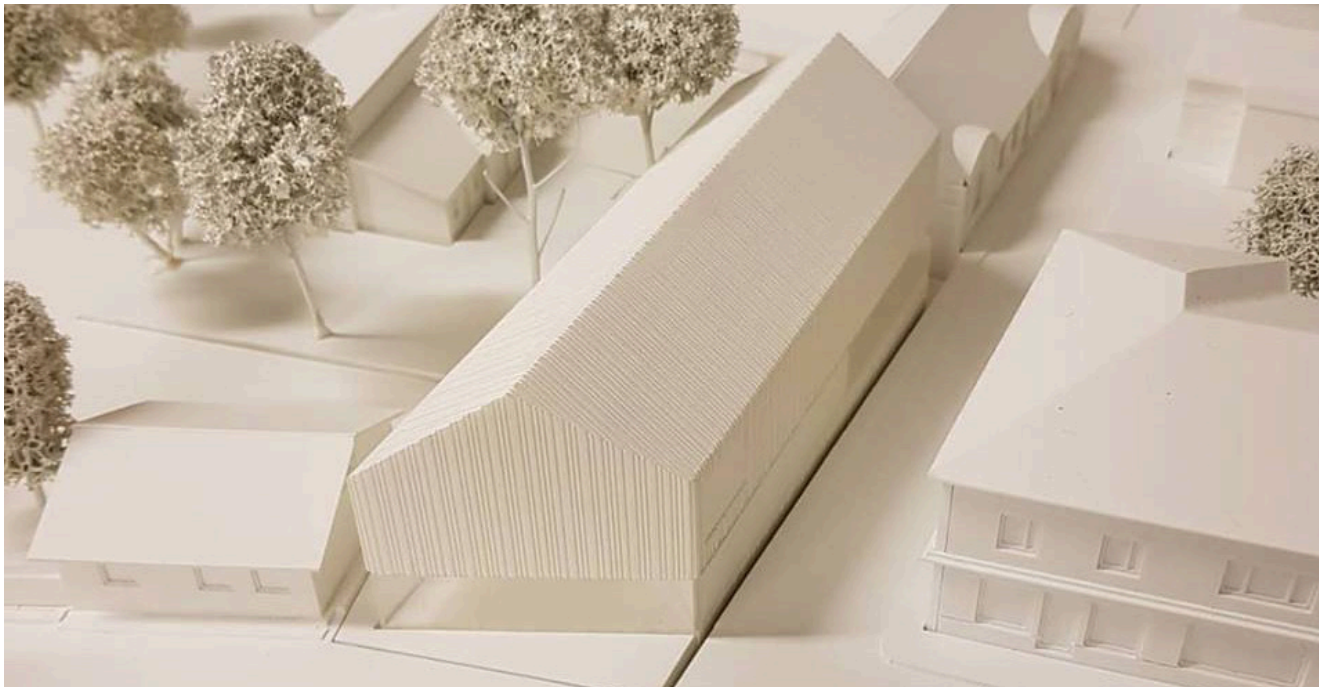

Albertin kulma

Albertin kulma är det förslag som klarast följer stadsstrukturen i Ekenäs. Rumsprogrammet har fått en kompakt, välartikulerad och fungerande planlösning i en regelbunden huskropp intill gatan. Gården har lämnats öppen och endast en möjlig underjordisk förening med EKTA är föreslagen. Juryn såg många fördelar i förslagets placering, dess luftighet och klarhet men kritiserade det för att sakna den pregnans som tävlingsprogrammet hade efterlyst. Ingångarna till byggnaden är inte klart synliga och synergin med de existerande befintliga byggnaderna är liten. Kommunikationen under jord med EKTA är ännu schematiskt framställd. Utställningsutrymmet i omålat trä verkar ljusmässigt problematiskt för konstverken.

Albertin kulma on se ehdotuksista, joka selkeimmin seuraa Tammissaaren kaupunkirakennetta. Siinä on kadun varteen luotu kompakti, hyvin artikuloitu ja toimiva suunnitteluratkaisu säännöllisessä talorungossa. Piha on jätetty avoimeksi ja vain ehdotettu mahdollista maanalaista yhteyttä EKTA-museoon.

Tuomaristo näki monia etuja ehdotuksen asettelussa, kuten sen ilmavuuden ja selkeyden, mutta kritisoi sitä kilpailuohjelman edellyttämän ilmeikkyyden puutteesta.

Sisäänkäynnit rakennukseen eivät ole selvästi näkyviä eikä synergiaa olemassa olevien rakennusten kanssa juuri synny. Maanalaista yhteyttä EKTA-museoon on edelleen kaavamaisesti esitetty. Näyttelytila maalaamattomasta puusta on ongelmallinen taideteosten valaisun kannalta.

Anda

Anda är det förslag som materialmässigt är mest experimentellt och intressantast och med anspråk att i materialval följa tävlingsprogrammets önskan om hållbart byggande. *Anda* har spjälkt upp rumsprogrammet i två huskroppar och delar upp kvartersgården med en hög byggnad som lämnar Blombergiska huset i skuggan och skapar en mörk utomhuskorridor mot EKTA. Kulturkvarteret blir tudelat och tar inte de existerande byggnaderna i beaktande. Med tanke på museikvarterets skala verkar den större byggnadskroppens volym överstor. Bottenvåningens publiktrafik (biljett-butik-trappor/hiss) är oklar. Utställningarnas rörelsemönster för besökare är rätt komplicerad, men innehåller vackra rum och intressanta rumssviter.

Anda on materiaaliensa puolesta ehdotuksista kokeellisin ja kiinnostavin. Materiaalivalinnoiltaan ehdotus täyttää vaatimuksen kestävästä rakentamisesta. *Anda* on pilkkonut tilaohjelman kahdeksi talorungoksi ja jakaa korttelipihan korkealla rakennuksella, joka jättää Blombergin talon varjoon ja luo pimeän ulkoilmakäytävän EKTA-museon suuntaan. Kulttuurikortteli tulee kaksiosaiseksi eikä ota huomioon olemassa olevia rakennuksia. Museokorttelin mittakaavassa rakennusrungon volyymi vaikuttaa liian suurelta. Pohjakerroksen yleisöliikenne (lipunmyynti - raput/hissi) on epäselvä. Näyttelyvieraiden liikkumismalli on monimutkainen, mutta sisältää kauniita tiloja ja mielenkiintoisia huonesarjoja.

Kudos

Brutto-m² 1240m²
 Huone-m² 900m²
 Galleria-m² 675m²

1. KERROS 1: 200

Kudos bildar ett "täcke" av tegel som omsluter en inbjudande entré-gård. Den nya byggnaden förenas effektivt till EKTA:s existerande byggnad. Trots att byggnaden delar upp gården och kulturkvarteret i två delar såg juryn fördelar i hur det ställvis låga takskägget ändå ger plats åt Blombergskas huset. Lösningen skapar en sammanhängande stor byggnadsmassa som till sin skala är främmande för kulturkvarteret. Det expressiva taket bildar ett spektakulärt landmärke i staden, men utgör inte arkitektoniskt en helt naturlig fortsättning på EKTA-byggnaden och känns i kombination med materialvalet främmande i Ekenäs-miljön. Tävlingsjuryn prisade inomhusutrymmena både för sin funktionalitet och för den rumsligt vackra och öppna ingångspassage som den skapar i byggnaden och genast ger besökaren en överblick över det största utställningsutrymmet.

Kudos muodostaa tiilestä tehdyn "peiton", joka ympäröi kutsuvaa eteispihaa. Uusi rakennus sulautuu vaikuttavasti EKTA-museon olemassa olevaan rakennukseen. Vaikka rakennus jakaa pihan ja kulttuurikorttelin kahtia, näki tuomaristo hyvinä puolina sen, miten paikoittain matalat räystäät silti antavat tilaa Blombergin talolle. Ratkaisu luo yhtenäisen suuren rakennuspaljouden, joka ei mittakaavaltaan sovi kulttuurikortteliin. Ilmeikäs katto muodostaa näyttävän maanmerkin kaupunkiin, mutta ei arkkitehtonisesti täysin muodosta luonnollista jatketta EKTA-rakennukselle, ja tuntuu materiaalivalinnaltaan vieraalta Tammissaaren ympäristössä. Kilpailutuomaristo kiitteli sisätiloja sekä käytännöllisyydestään että tilankäytöltään kauniista ja avarasta sisäänkäynnistä, joka antaa vierailijalle heti yleissilmäyksen suurimpaan näyttelytilaan.

Albert

Förslaget *Albert* består av en relativt hög del i kalksandtegel och en lägre del i glas som förenar byggnaden direkt med Pro Artibus och EKTA:s byggnader. Tanken att förverkliga programmet som en funktionell helhet är förtjänstfull, men juryn anser att den arkitektoniska anslutningen till de existerande byggnaderna – servicebyggnaden med sin symmetriska fasad och Elverket med sin tidstypiska gavel – är okänslig. Den djupa tvärställda byggnadsdelen splittrar kvartersrummet. Gårdsrummet mot Elverket känns trångt. Nybyggnaden i kalksandtegel och glastegel verkar i stadsbilden hög. Museitorget som leder till huvudingången via entrépaviljongen bildar en fin rumsserie och lämnar utrymme åt det Blombergska huset.

Ehdotus *Albert* koostuu suhteellisen suurelta osin kalkkahiiekkatiileistä ja vähemmältä osin lasista, joka yhdistää rakennuksen suoraan Pro Artibus- ja EKTA -rakennuksiin. Ajatus toteuttaa ohjelma käytännöllisenä kokonaisuutena on arvokas, mutta tuomaristo näkee, että arkkitehtonisesti yhdistämisestä olemassa oleviin rakennuksiin – huoltorakennus symmetrisine julkisivuineen ja Elverket ajalle tyypillisine päätyseinineen – puuttuu herkkyyttä. Syvät poikittain asetetut rakennuksen osat halkaisevat korttelitilan. Elverket Gallerian puoleinen piha-alue tuntuu ahtaalta. Kalkkahiiekkatiileistä ja lasista tehty uusi rakennus vaikuttaa korkealta kaupunkikuvassa. Museoaukio, joka johtaa pääsisäänkäynnin luo eteispaviljongin muodostaman hienon huonesarjan kautta, jättää tilaa Blombergin talolle.

Kronan

AULA
70 m²

NÄYTTELYTILA/
MONITOIMITILA
150 m²

TYÖTILA
90 m²

VERSTAS
VAR.

LASTAUS/
PAKKAUS

+6.4

+6.4

+6.5

+5.0

+4.7

+5.4

A

B

B

Bidraget *Kronan* har en dynamisk form och ett relativt litet fotavtryck. Den nya byggnaden lämnar de existerande byggnaderna orörda ovan jord. Byggnaden har en stark närvaro i stadsbilden och kompletterar museikvarteret bl.a. genom ett attraktivt entré-torg, som betonar det Blombergska huset samt nybyggnadens välkomnande entré i stadsbilden. Samtidigt öppnar torget en vy mot kvarterets inre. Också Elverkets gavel exponeras som en karakteristisk del av miljön. Hörnet mot gården kunde vara mera öppet med publika utrymmen i stället för serviceutrymmen. Översta våningens utställningsutrymme är skulpturalt och ger nya vyer över staden förutsatt att de utställda verken tål dagsljus. Juryn ifrågasätter fasadens färgval.

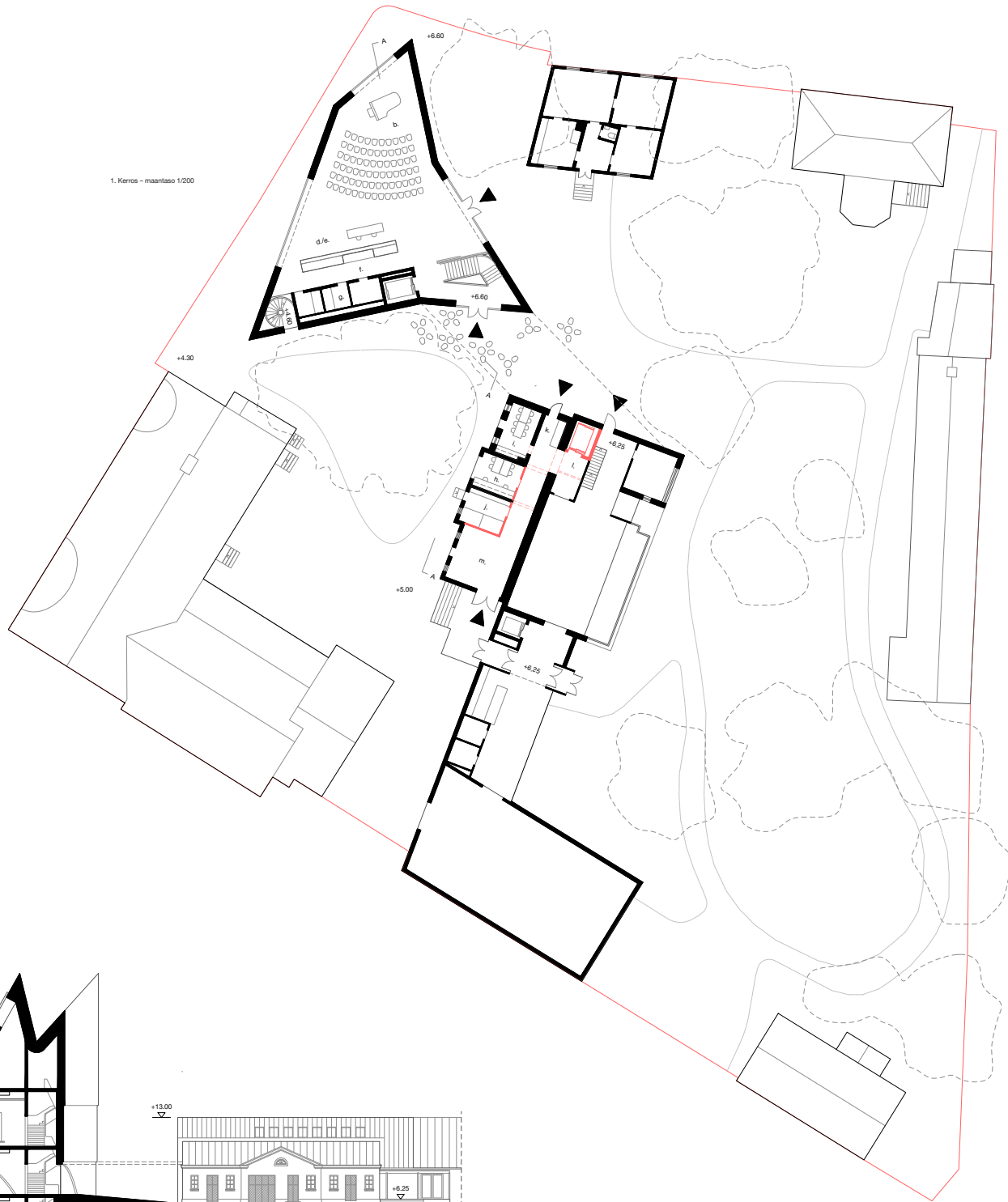
Kronan on muodoltaan dynaaminen ja sillä on suhteellisen pieni jalanjälki. Uusi rakennus jättää olemassa olevat rakennukset koskemattomiksi maan päällä. Rakennus on voimakkaasti läsnä kaupunkikuvassa ja museokorttelia täydentää mm. viehättävä eteisaukio, joka korostaa Blombergin taloa sekä uuden rakennuksen kutsuvaa sisäänkäyntiä kaupunkikuvassa. Samalla aukio avaa näköalan korttelin sisäpuolelle. Myös Elverketin päätyseinä tulee esiin ympäristön luonteenomaisena osana. Pihan puoleinen kulma olisi voinut olla avoimempi yleisötiloille huoltotilojen sijaan. Ylimmän kerroksen näyttelytila on veistoksellinen ja antaa uusia näköaloja kaupungin yli edellyttäen, että esillä olevat teokset kestävät päivänvaloa. Tuomaristo kyseenalaistaa julkisivun värivalinnan.

Pablo

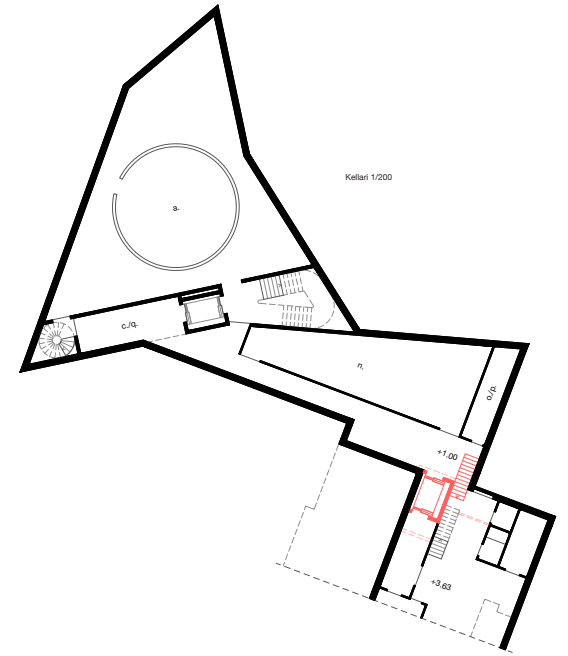

KONSTMUSEET ALBERT DE LA CHAPPELLE

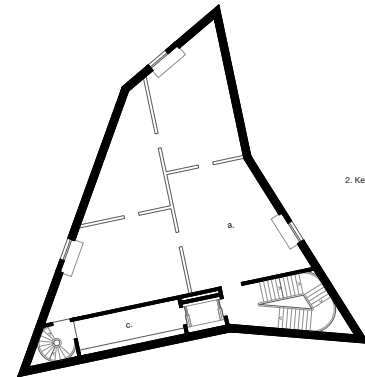
1. Kerros - maantaso 1/200

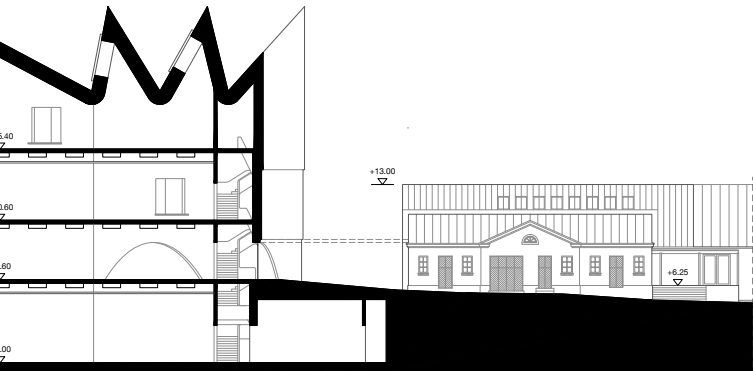
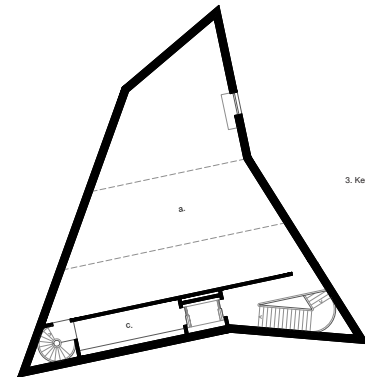
Kellari 1/200

2. Kerros 1/200

3. Kerros 1/200

Förslagets fotavtryck är relativt litet och lämnar de existerande byggnaderna och innergården fri. Det bildas en intressant dynamik mellan huskropparna på gården. Den höga, slutna kroppen i murat tegel gör ett monumentalt intryck som verkar främmande i sin omgivning även om murytorna i sig själv bär på ett fint arkitektoniskt uttryck och den sågtandade takformen har pregnans. Taklyktorna kan dock medföra tekniska problem. De inre utrymmena verkar inte ha samma rumsliga expressivitet som huskroppen utifrån ger sken av. De olika utställningsutrymmenas karaktärer påminner mycket om varandra och som nästan identiska till formen saknar lösningen önskvärd flexibilitet. Den översta våningen verkar ganska låg i relation till den aktiva takformen.

Ehdotuksen jalanjälki on suhteellisen pieni ja jättää olemassa olevat rakennukset ja sisäpihan vapaaksi. Pihalla olevien rakennusrunkojen välille muodostuu kiinnostava dynamiikka. Korkeat suljetut tiilestä muuratut rungot luovat monumentaalisen vaikutelman, joka vaikuttaa vieraalta ympäristössään huolimatta siitä, että muuripinnoilla itsessään on hieno arkkitehtoninen ilme ja sahalaitainen kattomuoto on ilmeikäs. Kattolyhdyt saattavat kuitenkin aiheuttaa teknisiä ongelmia. Sisätilojen tilaratkaisuissa ei vaikuta olevan samaa ilmeikkyyttä kuin ulkoinen talorunko antaa odottaa. Kun eri näyttelytilat muistuttavat luonteiltaan paljon toisiaan ja ovat lähes identtisiä muodoltaan puuttuu ratkaisusta toivottua joustavuutta. Ylin kerros vaikuttaa melko matalalta suhteessa kattomuodon dynaamisuuteen.

5. TÄVLINGENS RESULTAT SAMT
JURYNS REKOMMENDATION
FÖR VIDARE ÅTGÄRDER

5. KILPAILUN TULOS
SEKÄ TUOMARISTON
TOIMENPIDESUOSITUKSET

5.1 Juryns beslut

Juryn beslöt enhälligt att ge första pris till förslaget *Kronan*. För de övriga förslagen gjordes ingen rangordning.

Svarskuverten öppnades på juryns möte den 26.2 efter att juryn hade gjort sitt beslut och skrivit utlåtanden om varje förslag. Förslagen har utförts av följande arkitektkontor:

Albertin kulma, Avanto

Anda, Collaboratorio

Kudos, OOEPEAA / Anssi Lassila

Albert, AOR

Kronan, JKMM

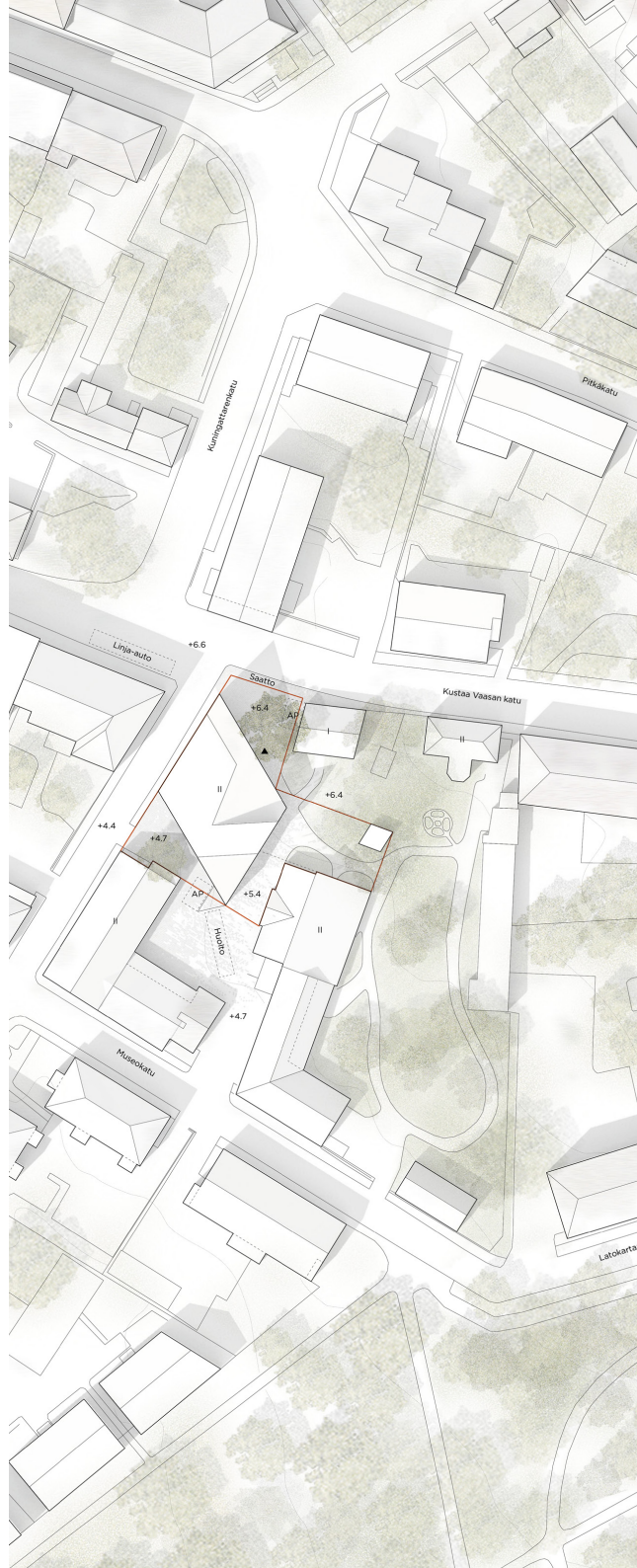
Pablo, Esa Ruskeepää

5.2 Rekommendation för vidare åtgärder

Juryn rekommenderar att det fortsatta planeringsarbetet ges åt författaren/författarna till det segrande förslaget.

Juryn konstaterar, att förslagsställaren i samband med den fortsatta planeringen bör studera följande:

- Möjligheten att flytta service-enheten till en källarvåning längs Brunngatan och ersätta den med en del av de utställningsutrymmen, som nu är placerade i förslagets källare.
- Studera andra färgval för fasaden i samråd med staden och museet.
- Fästa speciell uppmärksamhet vid enkla lösningar för dagsljusets reglering.

5.1 Tuomariston päätös

Tuomaristo on yksimielisesti päättänyt antaa ensimmäisen palkinnon ehdotukselle *Kronan*. Muita ehdotuksia ei asetettu paremmuusjärjestykseen.

Vastauskuoret avattiin tuomariston kokouksessa 26.2. sen jälkeen, kun tuomaristo oli tehnyt päätöksensä ja kirjoittanut lausuntonsa jokaisesta ehdotuksesta. Seuraavat arkkitehtitoimistot olivat toimittaneet ehdotukset:

Albertin kulma, Avanto

Anda, Collaboratorio

Kudos, OOEPEAA / Anssi Lassila

Albert, AOR

Kronan, JKMM

Pablo, Esa Ruskeepää

5.2 Toimenpidesuosituksset

Tuomaristo suosittelee, että tuleva suunnittelutyö annetaan voittajaehdotuksen suunnittelijalle/ suunnittelijoille.

Tuomaristo toteaa, että ehdotusten tekijöiden tulisi tulevan suunnittelun suhteen tutkia seuraavaa:

- Mahdollisuutta siirtää huoltokokonaisuus Kaivokadun suuntaiseen kellarikerrokseen ja korvata se osalla näyttelytilaa, joka ehdotuksessa on nyt sijoitettu kellariin.
- Tutkia yhteistyössä kaupungin ja museon kanssa muita väriavaloita julkisivua varten
- Kiinnittää erityistä huomiota yksinkertaisiin ratkaisuihin päivänvalon säätelyssä.

21.03.2019

Henrik de la Chapelle

Göran Wörlund

Eric Adlercreutz

Kai Kartio

Dan Lindholm

Nina Toppila

Simon Store

Jenni Reuter

Datum för publicering | Julkaisemispäivä: 21.03.2019

Arrangör | Kilpailun järjestäjä: Albert de la Chapelles konststiftelse

Processledare SAFA | SAFAn kilpailuasiantuntija: Mari Koskinen

Flygfoton | Ilmakuvia: Johan Ljungqvist - multifoto.fi

Layout: Eva Tordera Nuño/molbe.

Bedömningsprotokollet har sammanställts av Albert de la Chapelles konststiftelse i samarbete med EKTA museicenter, Stiftelsen Pro Artibus och Raseborgs stad.

Bedömningsprotokollet är granskat och godkänt av SAFA.

Arviointipöytäkirja on laatinut Albert de la Chapelles konststiftelse yhteistyössä EKTA museokeskuksen,

Pro Artibus säätiön ja Raaseporin kaupungin kanssa.

Arviointipöytäkirja on SAFAn hyväksymä.